

Výchovný program ŠKD

pri ZŠ SSV, Skuteckého 8, 974 01 Banská Bystrica

Motto:

„Ak sa má stať človek človekom, musí sa vzdelávať.“ (J.A.Komenský)

Predkladateľ programu:
ŠKD pri ZŠ SSV, Skuteckého 8,
974 01 Banská Bystrica
IČO: 356 777 16
www.zsssvbb.edupage.org

Zriaďovateľ:
Mesto Banská Bystrica
ČSA 26

Riaditeľka:
Mgr. Katarína Števcinová

.....
podpis riaditeľky školy

Forma výchovy a vzdelávania:	celodenná
Druh školského zariadenia:	štátne
Výchovný jazyk:	slovenský
Platnosť programu:	od 1. 9. 2023 – do 30. 6. 2024

Tento program bol vypracovaný v súlade so Štátnym výchovným programom schváleným pod číslom 2022/20417:3-A2140 s platnosťou od 1. Septembra 2023.

OBSAH

Úvod.....	2
1. Ciele a poslanie výchovy.....	4
2. Formy výchovy a vzdelávania.....	4
3. Výchovný jazyk.....	4
4. Tematické oblasti výchovy.....	4
4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy.....	5
4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami.....	5
4.1.2 Sebarozvoj a svet práce.....	6
4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda.....	6
4.1.4 Spoločnosť a príroda.....	7
4.1.5 Kultúra a umenie.....	7

ÚVOD

Školský klub pri ZŠ SSV je výchovné zariadenie, ktoré podporuje výchovu a vzdelávanie detí so všeobecným intelektovým nadaním na cudzie jazyky.

Klub sídli v budove na Skuteckého 8 v Banskej Bystrici, ktorá sa nachádza priamo v centre mesta. Táto poloha je veľmi dobrá vzhľadom na to, že umožňuje veľmi rýchly presun do ďalších kultúrnych, spoločenských a športových zariadení, ktoré sa nachádzajú v centre mesta. Zároveň však má aj svoju nevýhodu. Je umiestnené v starej historickej budove, ktorá nevytvára možnosť pre samostatné priestory školských klubov. Z toho dôvodu sú kluby umiestnené v kmeňových triedach, kde popoludní neprebíha vyučovanie.

Do obsahu výchovnovzdelávacej práce ŠKD v našom zariadení sú zakomponované aktivity, ktoré podporujú všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa. Našou snahou je vytvárať podmienky na uspokojovanie záujmov, záľub, potrieb a túžob detí tak, aby mohli prirodzene rozvíjať svoje schopnosti, nadanie a talent. Podporujeme u detí samostatnosť, tvorivosť, šikovnosť, kreativitu, nové nápady a návrhy riešení problémov. Nezabúdame na rozvíjanie etických a morálnych vlastností detí v interakcii s okolím. Naše pedagogické snaženie a výchovný vplyv orientujeme aj na to, aby deti vnímali a pochopili význam a hodnotu voľného času, aby sa ho naučili zmysluplne využívať. Zmysluplne strávený voľný čas je jednou z možností primárnej prevencie sociálno-patologických javov.

Školský klub pri ZŠ SSV vytvára podmienky pre telesný, psychický a sociálny rozvoj detí. Preto je potrebné, aby si deti v klube oddýchlí, získali pozitívne skúsenosti i poznatky, uspokojili vlastné záľuby a záujmy.

1. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY

Hlavným poslaním a cieľom školského klubu pri ZŠ SSV je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Ciele výchovy a vzdelávania v ŠKD pri ZŠ SSV:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania našej školy
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom mesta Banská Bystrica a ďalšími partnermi, ktorí sa podieľajú na výchove
- zabezpečovať oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole
- zabezpečiť deťom podmienky na prípravu na vyučovanie

2. Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa organizuje ako denná, celodenná forma. Presný časový rozpis sa nachádza v školskom poriadku ŠKD.

3. Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v školskom klube pri ZŠ SSV je štátny jazyk Slovenskej republiky - slovenský jazyk. Vzhľadom na zavádzanie medzinárodného programu IB do vyšších ročníkov sa v niektorých kluboch používa aj anglický jazyk. Hlavným jazykom však zostáva štátny jazyk.

4. Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania. V tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami. Tematická oblasť výchovy Sebarozvoj a svet práce je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce. Tematická oblasť výchovy Zdravie a subjektívna pohoda súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb.

V tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda. Tematická oblasť výchovy Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôbené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov školských zariadení. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školské kluby detí plnohodnotne podieľajú na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život. Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí sa odporúča vzájomné prelínanie a striedanie tematických oblastí výchovy. Tematické oblasti výchovy je možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. V školskom klube detí sa realizujú najmä oddychová a rekreačná činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie.

Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

1. Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami

1. Osvojiť si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2. Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3. Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4. Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5. Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6. Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7. Osvojiť si komunikačnú etiku.
8. Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

2. Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebaopoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce

1. Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2. Osvojiť si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3. Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4. Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5. Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6. Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7. Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8. Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

3. Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa.

Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežití v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti – zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda

1. Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2. Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3. Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4. Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú seberealizáciu a relaxáciu.
5. Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6. Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7. Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8. Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9. Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
11. Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
12. Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

4. Spoločnosť a príroda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva.

Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medzil'udské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda

1. Utvrďovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2. Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych

noríem v správaní voči okoliu.

3. Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4. Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5. Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6. Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7. Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

5. Kultúra a umenie

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Kultúrne dedičstvo – tradície, zvyky, obyčaje.

Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina.

Náboženstvá. Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie.

Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie

1. Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2. Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3. Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4. Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5. Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6. Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickéj činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7. Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

Tematické oblasti sú zapracované do výchovných plánov jednotlivých výchovných oddelení klubov pri ZŠ SSV.

V Banskej Bystrici, 25. 9. 2023

.....

Mgr. Katarína Števčinová riaditeľka školy

Vyjadrenie rady školy: Rada školy nemá námietky voči školskému vzdelávaciemu programu.

.....

Ing. Silvia Šuleková Kolláriková

Vyjadrenie zriaďovateľa: Zriaďovateľ schvaľuje školský vzdelávací program.

.....

MUDr. Ján Nosko primátor mesta

